TO 400 ALKOHOLI JA HUUMAAVAT AINEET TOIMINTAOHJE

Sisällysluettelo

TO 400 ALKOHOLI JA HUUMAAVAT AINEET TOIMINTAOHJE 1

1 Alkoholi ja huumaavat aineet 1
1.1 Puhallutukset 2
1.2 Alkometrit 2
1.3 Huumaavat aineet 2

2 Toimintaohjeet puhallutustilanteisiin 2
2.1 Pyörö- ja ajoneuvoporteilla tapahtuvat puhallutukset 3
2.2 Henkilön työkuntoisuuden toteaminen 3
2.3 Laite- ja liikennevahingot 4
2.4 Ongelmatilanteet 4

3 Seuraamuskäsittelyt päihdetapauksissa 4
3.1 Outokummun palveluksessa oleva henkilö 4
3.2 Ulkopuolisen palveluntoimittajan (urakoitsijan) palveluksessa oleva henkilö 5

4 Kemin kaivos 5

1 Alkoholi ja huumaavat aineet

Outokummun Tornion tehtailla ja Kemin kaivoksella noudatetaan nollatoleranssia alkoholin ja huumaavien aineiden suhteen. Alkoholi ja huumausaineita koskeva toimintaohje on yhteistoimintamenettelyssä sovittu ja ohje koskee kaikkia tehdasalueella työskenteleviä tai vierailevia henkilöitä. Tehdasalueella ei saa esiintyä alkoholin tai huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena. Alkoholijuomien tai huumaavien aineiden hallussapito, nauttiminen ja tarjoaminen tehdasalueella on kielletty. Kaikki alueella toimivat henkilöt voivat joutua puhallutuksen tai huumausainetestauksen kohteeksi.

Outokummun tehtaiden edustajalla (esimiehellä tai vartiointiliikkeen edustajalla) tai tehtaamme palvelutoimittajalla (urakoitsija) on oikeus työntekijän omalla suostumuksella puhalluttaa henkilö, jos hänen epäillään olevan alkoholin vaikutuksen alainen. Puhallustestin avulla työntekijä voi myös osoittaa olevansa työkunnossa. Myös työntekijät ovat aina velvollisia ilmoittamaan esimiehelleen, mikäli he havaitsevat päihdeohjelman vastaista toimintaa. Vaikka puhallutustuloksen perusteella henkilöllä olisi oikeus päästä tehdasalueelle, mutta tuloksesta huolimatta olisi vahva epäilys henkilön työkyvystä, otetaan yhteyttä henkilön esimieheen. Esimies arvioi tilanteen ja tarvittaessa pyytää kirjallisesti työterveyshuollosta työkykyarvion.

Outokumpu Tornion tehtaiden ja Kemin kaivoksen edustajalla (tarkoitetaan tässä yhteydessä Outokumpu Stainless Oy:tä, Outokumpu Chrome Oy:tä ja Outokumpu Shipping Oy;tä) on oikeus ja velvollisuus poistaa päihtynyt tai huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena esiintynyt henkilö tehdasalueelta. Lisäksi Outokumpu Tornion tehtaiden ja Kemin kaivoksen edustaja on velvollinen

ilmoittamaan poistetun henkilön esimiehelle tai palveluntoimittajan (urakoitsijan) yhteyshenkilölle turvallisuusohjeiden vastaisesta toiminnasta.

Ohjeen lopussa on toimintaohje esimiehille tilanteisiin, joissa hänen työntekijänsä tai valvottavan palvelutoimittajan työntekijä on puhaltanut nollasta poikkeavan lukeman puhallutustilanteessa. Lisäksi ohjeen lopussa on toimintaohje henkilölle, joka on puhaltanut nollasta poikkeavan lukeman puhallutustilanteessa.

1.1 Puhallutukset

Alkometripuhallutustestejä järjestetään, että voidaan tarkkailla tehtaan päihdeohjelmaan perustuvan nollatoleranssin noudattamista. Puhallustestin avulla työntekijä voi osoittaa päihteettömyytensä.

Alkometripuhallutustestejä voidaan järjestää kaikkina vuorokauden aikoina. Erilaisia puhallutustestejä ovat:

- puhallutukset joissa puhallutuspaikka ja aika valikoituvat sattumanvaraisesti
- massapuhallutukset (useilla porteilla yhtä aikaa tapahtuva puhallutus)
- päihde-epäily puhallutukset

Tornion tehtaiden alueella alkometripuhallutustestejä toteuttaa alueella turvallisuuspalvelukumppani Avarn Security Oy.

Kemin kaivoksella alkometripuhallutustestejä voivat suorittaa kaivoksen esimiehet ja turvallisuuspalvelukumppani Avarn Security Oy.

Alkometripuhallutustestit organisoidaan turvallisuuspalveluiden kumppanin Avarn Security Oy:n ja keskitetyn turvallisuusorganisaation toimesta. Puhallutustestin suorittajalla on oltava alkometrin käyttämiseen riittävä (dokumentoitu) koulutus ja toimintamallin tuntemus.

1.2 Alkometrit

Alkoholimittaukset suoritetaan ammattilaiskäyttöön tarkoitetuilla alkometreillä. Alkometrit ovat mittaustarkkuudeltaan ns. ammattilaismalleja, jollaisia on käytössä mm. Poliisilla. Alkometrit osoittavat mittaustuloksen kahdella desimaalilla (X, XX). Puhallutukseen käytettävät mittarit kalibroidaan säännöllisesti (vuosittain) tulosten luotettavuuden varmistamiseksi laitetoimittajan valtuuttamassa huollossa. Tornion tehtailla kalibroinnista vastaa keskitetty turvallisuusorganisaatio.

1.3 Huumaavat aineet

Tornion tehtaiden ja Kemin kaivoksen alueella ei saa työskennellä huumaavien aineiden vaikutuksen alaisena. Huumausainetestejä tehdään tarvittaessa työterveyshuollossa.

2 Toimintaohjeet puhallutustilanteisiin

Pistoluonteisessa tai massapuhallutuksessa henkilö puhallutetaan vartijan toimesta hänen saavuttuaan tehdasalueelle. Alkoholiepäilyksen vuoksi puhallutettava henkilö puhaltaa alkometriin todistajan läsnä ollessa. Mikäli henkilö on saapunut omalla ajoneuvolla ja hänen puhallutuksen testitulos on 0,50 tai yli, ilmoitetaan asiasta Poliisille.

2.1 Pyörö- ja ajoneuvoporteilla tapahtuvat puhallutukset

1. Henkilö puhallutetaan alueella vartiointia suorittavan toimijan toimesta hänen saavuttua tehdasalueelle

2. Suoritetaan puhallutus

- mikäli testitulos poikkeaa nollasta, tehdään kolme puhallutusta, joista viimeinen on määräävä
- puhallutukset suoritetaan 10 min välein
- puhallutukset suoritetaan eri alkometreillä, jolla varmistetaan mittaustuloksen oikeellisuus
- mikäli kolmannen puhallutuksen tulos poikkeaa nollasta, henkilöä ei päästetä tehdasalueelle ja hänen flexim otetaan pois tai fleximin kulkuoikeus poistetaan.
- Mittarilukema on aina se, jota mittari osoittaa eli mittarista ei tehdä ns. ”varmuusvähennystä” (0,03 promillea), joka on valmistajan ilmoittama mittarivirhe.

3. Puhalluttaja ilmoittaa asiasta Tornion tehtailla keskitetylle turvallisuusorganisaatioon Juhana Jääskeläiselle (tai hänen varahenkilöllensä) ja Kemin kaivoksella Jari Leskelälle (tai hänen varahenkilöllensä) joka ilmoittaa tapauksesta eteenpäin.

Oma henkilökunta:

- henkilön esimiehelle, osaston päällikölle ja johtajalle
- työsuhdepäällikkö

Ulkopuoliset palveluntoimittajat (urakoitsijat):

- Outokummun urakan tilaajalle / tuntityön tilaajalle
- tarvittaessa ko. alueen vuorotyönjohtajalle
- osaston päällikölle ja johtajalle
- osaston turvallisuusinsinöörille/koordinaattorille (projektityömaat)
- työsuojelupäällikkö (tai hänen varahenkilönsä)

4. Pois otettu flexim laitetaan Tornion pääportilla tai Kaivoksen infopisteessä kirjekuoreen. Kuoreen kirjoitetaan henkilön nimi ja tieto siitä, että henkilö tulee puhalluttaa, kun hän hakee fleximiä takaisin. Flexim luovutetaan takaisin normaalin fleximin luovutuksen ohjeiden mukaisesti (tarkistetaan henkilöllisyys ja ulkopuolisilta palveluntoimittajilta vaadittavat dokumentit ja kortit). Henkilö, joka on poistettu tehdasalueelta alkoholin vuoksi, voi palata töihin vasta seuraavana työpäivänä.

2.2 Henkilön työkuntoisuuden toteaminen

Mikäli epäillään, että henkilö on tehdasalueella alkoholin vaikutuksen alaisena:

1. Henkilön työt keskeytetään

2. Otetaan yhteyttä alueen työnjohtoon tai Outokummun valvojaan (palveluntoimittajat)

3. Henkilö puhallutetaan todistajan läsnä ollessa

- Henkilö saatetaan Tornion aluevalvontakeskukseen tai Kemin kaivoksen työnjohtotiloihin puhallutettavaksi

4. Mikäli tulos poikkeaa nollasta (0,03 tai yli) tehdään kaksi uusintapuhallutusta 10min välein

5. Mikäli kolmas puhallutustulos on vielä 0,03 tai yli henkilö poistetaan tehdasalueelta

- Henkilö saatetaan vaihtamaan omat siviilivaatteet päälle
- Henkilön flexim otetaan pois

- Henkilö saatetaan ulos tehdasalueelta ja hänelle tilataan tarvittaessa (0,50 promillea tai yli) kuljetus (taksi tms.) pois alueelta

6. Tehdasalueelta alkoholin vuoksi poistettavasta ilmoitetaan:

Oma henkilökunta:

- henkilön esimiehelle, osaston päällikölle ja johtajalle
- työsuhdepäällikkö

Ulkopuoliset palveluntoimittajat (urakoitsijat):

- Outokummun urakan tilaajalle / tuntityön tilaajalle
- tarvittaessa ko. alueen vuorotyönjohtajalle
- linjan käyttöpäällikölle ja osaston johtajalle
- osaston turvallisuusinsinöörille/koordinaattorille (projektityömaat)
- työsuojelupäällikkö (tai hänen varahenkilö)

7. Pois otettu flexim laitetaan Tornion pääportilla tai Kaivoksen infopisteessä kirjekuoreen. Kuoreen kirjoitetaan henkilön nimi ja tieto siitä, että henkilö tulee puhalluttaa, kun hän hakee fleximiä takaisin. Flexim luovutetaan takaisin normaalin fleximin luovutuksen ohjeiden mukaisesti (tarkistetaan henkilöllisyys ja ulkopuolisilta palveluntoimittajilta vaadittavat dokumentit ja kortit). Henkilö, joka on poistettu tehdasalueelta alkoholin vuoksi, voi palata töihin vasta seuraavana työpäivänä. Mikäli henkilön fleximistä on otettu kulkuoikeus pois, palautetaan se tarkistuspuhallutuksen yhteydessä.

2.3 Laite- ja liikennevahingot

Tehdasalueella tapahtuneen liikennetapaturman ja merkittävän laitevahingon osapuolet puhallutetaan.

Mikäli liikennevahinkotilanteessa tapahtuu henkilövahinko ja/tai puhallutustulos on positiivinen (yli 0,03), tulee asiasta ilmoittaa hätäkeskukseen, joka välittää tiedon viranomaisille. Mikäli laitevahinkotilanteessa tapahtuu merkittävä henkilövahinko, tulee asiasta ilmoittaa hätäkeskukseen, joka välittää tiedon viranomaisille.

Mikäli tapahtuma edellyttää ilmoittamista hätäkeskukseen noudatetaan jatkotoimien osalta viranomaisten antamia ohjeita.

Muissa laitevahinkotilanteissa suoritetaan tilanteen kokonaisarvionti tapahtumaan vaikuttavien osatekijöiden (päihde yms.) perusteella ja päätetään jatkotoimista näiden havaintojen perusteella.

2.4 Ongelmatilanteet

Mikäli henkilö kieltäytyy puhallutuksesta, on henkilöllä velvollisuus poistua tehdasalueelta. Henkilö voi osoittaa myös päihteettömyytensä (esim. verikoetulos) omakustanteisesti. Myös tällaisissa tapauksissa hänen flexim otetaan pois. Mikäli henkilö ei suostu luovuttamaan fleximiä otetaan fleximistä kulkuoikeus pois aluevalvontakeskuksen toimesta. Kieltäytymisestä ilmoitetaan normaalin ilmoitusmenettelyn kautta.

3 Seuraamuskäsittelyt päihdetapauksissa

3.1 Outokummun palveluksessa oleva henkilö

Asia otetaan henkilön kanssa puheeksi työpaikalla Outokummun päihdeohjelman mukaisesti mahdollisimman pian.

Mahdolliset seuraamukset käsitellään puheeksi otosta erillään voimassaolevan käytännön mukaisesti mahdollisimman pian.

- asian käsittelyyn liittyvissä asioissa ollaan yhteydessä osaston henkilöstöasioista vastaavan henkilöön
- ennen seuraamuksen määritystä suoritetaan kokonaistarkastelu, jossa huomioidaan mm. aiemmat rikkeet, käsiteltävän rikkeen vakavuus yms. asiat

3.2 Ulkopuolisen palveluntoimittajan (urakoitsijan) palveluksessa oleva henkilö

Ulkopuolisten henkilöiden puhallutustuloksen luokitellaan alkometrin lukeman perusteella:

- 0,00 – 0,03 tulkitaan nollaksi
- 0,03 – 0,49 tulkitaan lieväksi tapaukseksi
- 0,50 ja yli tulkitaan törkeäksi tapaukseksi

Lievät tapaukset: Henkilö poistetaan tehdasalueelta. Tapaus käsitellään seuraavana työpäivänä Outokummun urakanvalvojan ja palveluntoimittajan yhteyshenkilön sekä positiivisen puhallustuloksen puhaltaneen henkilön kanssa. Henkilöä varoitetaan ja ilmoitetaan että seuraavasta tapauksesta (36 kk sisällä) henkilölle seuraa vähintään 12 kk kielto Tornion tehtaiden ja Kemin kaivoksen alueelle.

Törkeät tapaukset: Henkilö poistetaan tehdasalueelta. Tapaus käsitellään seuraavana työpäivänä Outokummun urakanvalvojan ja palveluntoimittajan yhteyshenkilön sekä positiivisen puhallustuloksen puhaltaneen henkilön kanssa. Henkilölle ilmoitetaan, että hänen kulkuoikeudet poistetaan ja hänelle määrätään määräaikainen kielto (vähintään 12 kk) Tornion tehtaiden ja Kemin kaivoksen alueelle.

Huom! Ainoastaan ”nollatuloksessa” (0,00–0,02) tuloksessa tehdään ”varmuusvähennys”, joka tarkoittaa sitä, että kaikki lukemat, jotka ovat alle 0,03 tulkitaan nollaksi. Muissa tilanteissa tätä "varmuusvähennystä" ei tehdä, vaan mittarin osoittama lukema on se mikä kirjataan tapauksesta.

4 Kemin kaivos

Kemin kaivoksen ja Tornion tehtaiden päihdeohjeet ovat pääasiassa samanlaisia. Ainoastaan puhallutustilanteet poikkeavat Tornion toiminnasta, koska kaivoksella ei ole vartiointia paikalla ympäri vuorokauden (tarkemmin kohdassa 1.1).

Metsäsaunan käyttöön liittyvät kulkemiset eivät kuitenkaan ole tämän ohjeen piirissä.

Kaivoksella puhallutustestaukseen käytettävät alkometrit ja niiden käyttöohjeet sijaitsevat:

- kaivoksen johtokeskuksessa toimistorakennuksessa kaivososaston työnjohtajien vuoronvaihtotilassa
- 500-tason huoltopaikan sosiaalitiloissa tuotannon työnjohtajien työhuoneessa.